

Arkitekturdagen + 2019 = Degrowth

Kan et samfunn der økonomisk vekst ikke er grunnlaget for all utvikling, ikke bare være mer bærekraftig, men også gi oss et grunnleggende bedre liv, spør kuratorene bak årets arkitekturdag og arkitekturtriennale.

Arkitekturdagen 2019 arrangeres 27. september og er en del av Oslo arkitekturtriennale, og programmet er utarbeidet av NAL i samarbeid med kuratorene for triennalen, Interrobang.

Årets arkitekturdag skal gi publikum en dypere innsikt i temaet *degrowth*, som på norsk gjerne oversettes med nedvekst. Menneskers livsstil og forbruk de siste hundre årene har ført til økologisk og sosial ubalanse, og vår fremtid på planeten er truet. Heldigvis er mennesker over hele verden i ferd med å våkne opp og ønsker endring. Hva kan arkitekter bidra med for å få utviklingen på rett spor – og hvordan kan arkitektur bedre forvaltningen av menneskelige og naturlige ressurser? *Degrowth* lanseres som et mulig svar, med et ønske om et samfunn hvor økonomisk vekst ikke er en selvfølgelig forutsetning for all utvikling. Cecilie Sachs Olsen, kunstner, byforsker – og kurator i Interrobang – forteller her litt om bakgrunnen for valget av *degrowth* som årets triennaletema.

– Hva er *degrowth*?

– *Degrowth*, er en samfunns- og miljøøkonomisk tankeretning som mener at den økonomiske vekstmodellen ikke er bærekraftig, verken økologisk eller sosialt. Denne tankeretningen argumenterer for en radikal endring i dagens sosiale og økonomiske strukturer, hvor vi aktivt forsøker å begrense industriell produksjon og materielt forbruk til fordel for bedre forvaltning av naturressurser, større kulturell rikdom og sosial rettferdighet, sier Cecilie Sachs Olsen, kunstner og byforsker.

– Den britiske økonomen Kate Raworth sier det klart og tydelig: Vi har en økonomi som må vokse, uavhengig av om den får vårt samfunn til å blomstre. Men vi har bruk for en økonomi som får vårt samfunn til å blomstre, uavhengig av om den vokser. Dette er et sentralt spørsmål: Kan et samfunn der økonomisk vekst ikke er grunnlaget for all utvikling, ikke bare være mer bærekraftig, men også gi oss et grunnleggende bedre liv?

– Hva ønsker dere å oppnå?

– Vi vil invitere folk til å utforske alternative måter å organisere samfunnet på – hvordan vi kan skape velferd og utvikling uten økt ressursforbruk. Målet er at dette skal være gøy og inspirerende! I debatter rundt klima og sosiale utfordringer, blir man ofte møtt med en negativ informasjonsdump hvor alle tall og statistikker peker på hvor mørk situasjonen er. Denne negativiteten risikerer å gjøre oss passive da det gir oss følelsen av at det uansett er lite vi kan gjøre. Vi vil snu rundt på dette. Ved hjelp av blant annet scenekunst og lek vil vi invitere publikum inn i et «mulighetsrom» hvor vi sammen kan skape alternativer for fremtiden. Scenekunsten har et særlig potensial fordi den gir deg anledning til å gå inn i et rom med kroppen og oppleve hvordan det føles å være der. Som borgere er det lett å tenke at byrommene vi ferdes i er forhåndsbestemt av eksperter og at det ikke finnes noe

alternativ. Sannheten er at disse rommene formes og omformes av menneskene som bruker dem hele tiden. Scenekunsten er med på å synliggjøre dette aspektet.

– Hvorfor er dette temaet så viktig for arkitekter?

– Vårt utgangspunkt er at arkitektens arbeidsområde, altså den romlige og bygde utformingen av samfunnet, står sentralt i samtidens vekstparadigme – vi kan tenke eiendomsspekulasjon, bruken av sementindustrien som er en av de største CO₂-synderne i verden og så videre. Samtidig har arkitekter et unikt utgangspunkt for å bidra til å utfordre dette paradigmet fordi vi på den ene siden jobber i eiendomsbransjen og er en del av et profittskapende maskineri, men på den andre siden ofte ikke er motivert av penger i det hele tatt, men snarere av sosiale, kulturelle og kunstneriske hensyn. Mange arkitekter ønsker seg allerede et samfunn preget

av *degrowth*. For eksempel ønsker de å utfordre fremveksten av høyhus i byer til fordel for å dyrke frem åpne og offentlige rom som legger til rette for sosiale bånd mellom mennesker av ulike klasser, generasjoner og bakgrunner. Videre står arkitekter sentralt i utvikling av multifunksjonelle bostrukturer hvor ressurser og tjenester kan deles i stedet for å eies. I stedet for ideen om at alle skal eie alt av utstyr, med hver sin bil, vaskemaskin, hver sine sett med verktøy, kan arkitekter skape rammeverket for en delingsøkonomi hvor sosiale behov er viktigere enn økonomisk gevinst, påpeker Olsen.

Programmet for Arkitekturdagen utarbeides av Cecilie Sachs Olsen (Interrobang), Hanna Dencik Petersson (Oslo arkitekturtriennale), Thea Orderud (assistent, Fragment) og Kai Reaver og Birgitte Rossavik Skjerve (leder) fra Norske arkitekters landsforbund.

Cecilie Sachs Olsen, kunstner, byforsker og kurator i Interrobang. Foto Istvan Virag/OAT